

Lekárske odborové združenie

Etický kódex

Preambula	3
1 Základné princípy vzťahu medzi lekárom a pacientom	3
2 Komunikácia s pacientom	3
3 Vzťahy medzi lekármi a ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi	4
4 Atrahované povinnosti lekára vyplývajúce z profesných etických kódexov	4
5 Disciplinárne konanie	5
6 Záverečné ustanovenia	9

Etický kódex

Preambula

uznávajúc slobodu a zodpovednosť človeka a lekára pri ochrane a rozvoji hodnôt týkajúcich sa ľudského života, zdôrazňujúc toto uznanie vo vzťahu k slobode myslenia, slobode svedomia a slobode združovania,

uznávajúc ľudský život, zdravie, ľudskú dôstojnosť, zmysel ľudského života a rodinu ako najvyššie všeobecné hodnoty, z ktorých vyplýva spoločné dobro a ktoré ako také vyžadujú ochranu pred ich stratou alebo poškodením ako aj obmedzením ich rozvoja a generačného odovzdávania,

deklarujúc vôľu chrániť právo na ľudský život, ľudské zdravie, ľudskú dôstojnosť, ľudskú fyzickú integritu, ľudskú biologickú a psychologickú identitu a rodinu Lekárske odborové združenie, so sídlom Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Antolská 11, 851 07 Bratislava, IČO: 35 992 620, ako najväčší reprezentant lekárov, združených v odborových organizáciách (ďalej len „LOZ“) vydáva tento etický kódex (ďalej aj „Kódex“) v nasledovnom znení:

1 Základné princípy vzťahu medzi lekárom a pacientom

- 1.1 Vzťah medzi lekárom a pacientom je založený na otvorenosti, vzájomnej dôvere a komunikácii a je predpokladom individuálneho prístupu k pacientovi pri napĺňaní jeho očakávaní a potrieb, súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.
- 1.2 Lekár s pacientom jedná čestne, ohľaduplne a dbá o zachovanie dôstojnosti pacienta v každej situácii.
- 1.3 Lekár vo vzťahu k chorému nesmie zneužiť jeho dôveru a závislosť akýmkoľvek spôsobom, najmä tým, že by si vynucoval alebo prijal akýkoľvek úplatok. Podmieňovanie poskytnutia zdravotnej starostlivosti vynucovaním úplatku sa považuje za hrubé porušenie Kódexu.

2 Komunikácia s pacientom

- 2.1 Pri prvom stretnutí s pacientom sa lekár pacientovi predstaví plným menom a vysvetlí mu svoju pozíciu v poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi (ošetrojúci lekár, vedúci lekár, lekár vykonávajúci konziliárne vyšetrenie a pod.).
- 2.2 Lekár načúva pacientovi a názory pacienta súvisiace s jeho zdravím zohľadňuje pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.
- 2.3 Lekár informuje pacienta pravdivo, zrozumiteľným a pacientovmu veku a vzdelaniu primeraným spôsobom, v plnom rozsahu a v súlade s platnými zákonmi o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Lekár podáva pacientovi informácie o jeho zdravotnom stave, pravdepodobnom vývoji pacientovho zdravotného stavu a o liečebných možnostiach. Pacient má právo byť informovaný o prínosoch, rizikách a nákladoch navrhovaných a alternatívnych diagnostických a terapeutických postupov.
- 2.4 Lekár jedná s príbuznými a blízkymi osobami pacienta citlivo a ohľaduplne.

- 2.5 Lekár povzbudzuje a pomáha pacientovi k samostatnosti a iniciatíve pri zachovávaní a zlepšovaní pacientovho zdravotného stavu a pri liečebnom procese v takej miere, v akej to pacientovi umožňuje jeho zdravotný stav. Lekár rešpektuje zodpovednosť pacienta za vlastné zdravie.
- 2.6 Lekár môže pacienta informovať aj o finančných nákladoch, ktoré pre poskytovateľa zdravotnej starostlivosti predstavujú diagnostické a terapeutické výkony realizované v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti a súčasne aj o výške úhrady pacientovej ZP za tieto úkony.
- 2.7 Ak sa pacient sťažuje na poskytnutú zdravotnú starostlivosť, lekár mu poskytne bezodkladne pravdivú a konštruktívnu odpoveď, ktorá by mala obsahovať vysvetlenie a ak je to primerané, aj ospravedlnenie. Lekár nesmie pripustiť, aby pacientova sťažnosť negatívne ovplyvnila ním poskytovanú alebo zabezpečovanú zdravotnú starostlivosť.

3 Vzťahy medzi lekármi a ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi

- 3.1 Lekári sa vzájomne rešpektujú.
- 3.2 Lekári voči sebe nevystupujú urážlivo. Rozdielnosť názorov sa snažia vyriešiť vždy najskôr vzájomne bez účasti verejnosti.
- 3.3 Lekár rešpektuje svedomie a výhradu vo svedomí každého lekára a zdravotníckeho pracovníka a v prípade potreby sa postaví za ochranu tejto jeho slobody aj napriek inému názoru.
- 3.4 Lekár vystupuje pri presadzovaní spoločných cieľov a spravodlivých požiadaviek lekárov súdržne tak, aby neohrozil svojim konaním svojich kolegov – lekárov uvedomujúc si vzájomnú spätosť a zodpovednosť za výsledok.
- 3.5 Lekár sa nedá ovplyvniť pri svojom rozhodovaní o presadzovaní spoločných cieľoch a požiadaviek lekárov ponúkaným vyšším platom, parciálnymi výhodami ani hrozbou sily či zneužitia moci na škodu svojich ostatných kolegov - lekárov.
- 3.6 Lekár bude zastávať a presadzovať aj spravodlivé požiadavky ostatných zdravotníckych pracovníkov.
- 3.7 Lekár bude presadzovať protikorupčné opatrenia prijaté LOZ a vyvinie všetku snahu, aby boli zavedené do praxe.

4 Atrahované povinnosti lekára vyplývajúce z profesných etických kódexov

- 4.1 V profesii lekára sa už tisícročia uchovávajú nemenné zásady, ktoré uznávajú za všeobecne platné a pre seba záväznú všetci lekári združení v LOZ. Z tohto dôvodu lekári prijímajú na seba aj povinnosti obsiahnuté v profesijných Etických kódexoch a Hippokratovej prísaha. Porušenie týchto povinností bude mať za následok okrem iných sankcií aj uloženie sankcií podľa tohto Kódexu.
- 4.2 Lekár je povinný dodržiavať Etický kódex zdravotníckeho pracovníka obsiahnutý v prílohe Prílohe č. 4 k zákonu č. 578/2004 Z. z. v znení platnom k 1.1.2012.

- 4.3 Lekár je povinný dodržiavať Etický kódex Slovenskej lekárskej komory v znení platnom k 1.1.2012.
- 4.4 Lekár je povinný dodržiavať Medzinárodný kódex lekárskej etiky Svetovej asociácie lekárov (International Code of Medical Ethics od the World Medical Association) v znení platnom k 1.1.2012.
- 4.5 Lekár je povinný dodržiavať Hippokratovu prísahu.

5 Disciplinárne konanie

- 5.1 Kódex v tejto časti upravuje postup
 - 5.1.1 etickej komisie,
 - 5.1.2 disciplinárnej komisie,
 - 5.1.3 účastníkov konania tak, aby sa spoľahlivo zistil skutkový stav a rozhodlo o tom, či sa člen LOZ (ďalej len "lekár") dopustil disciplinárneho previnenia.
- 5.2 Pokiaľ lekár - člen LOZ zistí, že dochádza k porušeniu Kódexu zo strany iného lekára - člena LOZ, je povinný o tejto skutočnosti informovať štatutára miestnej lekárskej odborovej organizácie.
- 5.3 Porušenie povinnosti lekára podľa tohto Kódexu je disciplinárnym previnením lekára.
- 5.4 Postup etickej komisie pred začatím disciplinárneho konania
 - 5.4.1 Etická komisia prijíma a eviduje sťažnosti podané na lekárov. Na účel posúdenia dôvodnosti sťažnosti je etická komisia oprávnená vyžiadať si od lekára a sťažovateľa potrebné doklady a vyjadrenia. Výsledok prešetrenia ktorejkoľvek sťažnosti na požiadanie oznámi písomne predsedovi etickej komisie aj so svojím stanoviskom.
 - 5.4.2 Na základe stanoviska etickej komisie, že došlo k disciplinárnemu previneniu zabezpečí etická komisia pre predsedu etickej komisie vypracovanie návrhu na začatie disciplinárneho konania (ďalej len "návrh").
 - 5.4.3 Lekár je povinný poskytnúť etickej komisii súčinnosť podľa odsekov 5.4.1 Kódexu.
 - 5.4.4 Etická komisia môže disciplinárne konanie prerušiť, ak lekár, na ktorého bola podaná sťažnosť podá proti osobe, ktorá podala sťažnosť, trestné oznámenie alebo návrh na začatie konania o ochranu osobnosti v súvislosti s obsahom sťažnosti.
 - 5.4.5 Etická komisia disciplinárne konanie preruší po dobu preverovania lekára, proti ktorému bola podaná sťažnosť v inom konaní za skutok, ktorý je predmetom sťažnosti. Ak nebol lekár v inom konaní potrestaný, alebo ak nie je možné uložený trest považovať z hľadiska účelu disciplinárneho konania za dostačujúci, etická komisia bezodkladne pokračuje v disciplinárnom konaní.
 - 5.4.6 Etická komisia a disciplinárny senát sú určovaní prioritne z členov základnej organizácie, v ktorej pracuje lekár, na ktorého bol podaný podnet.
 - 5.4.7 Etická komisia a disciplinárny senát vykonávajú svoju funkciu primerane ekonomickému a technickému zabezpečeniu.
 - 5.4.8 Etická komisia vec odloží, ak zistí, že nie je dôvod na podanie návrhu, pretože
 - (i) skutok, ktorý je predmetom šetrenia, sa nestal, alebo nie je dokázané, že ho spáchal lekár podozrivý z disciplinárneho previnenia,

- (ii) skutok, ktorý je predmetom šetrenia, nie je disciplinárnym previnením,
- (iii) disciplinárne previnenie je premlčané (disciplinárne previnenie je premlčané 1 rok od vykonania skutku, ktorý je disciplinárnym previnením).

5.5 Začatie disciplinárneho konania

- 5.5.1 Predseda etickej komisie podá návrh, ak etická komisia zistí, že lekár sa dopustil disciplinárneho previnenia.
- 5.5.2 Návrh bude evidovaný na adrese sídla LOZ.
- 5.5.3 Návrh sa podáva písomne. Obsahuje najmä meno a priezvisko, akademický titul, dátum narodenia, a adresu bydliska disciplinárne obvineného, popis skutku, ktorý napĺňa skutkovú podstatu disciplinárneho previnenia, označenie, ktoré povinnosti podľa zákona alebo predpisu lekár porušil, odôvodnenie, návrh na vykonanie dôkazov v disciplinárnom konaní.
- 5.5.4 S návrhom sa disciplinárnej komisii predkladá sťažnostný spis.
- 5.5.5 Z prerokovania a rozhodovania veci je vylúčený člen senátu, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prerokovávanej veci, k účastníkom konania alebo ich zástupcom. Ak sa člen senátu dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to bezodkladne predsedovi disciplinárnej komisie.
- 5.5.6 O vylúčení člena senátu z dôvodov uvedených v odseku 1 rozhodne bezodkladne najneskôr do 15 pracovných dní predseda disciplinárnej komisie na žiadosť člena senátu, prípadne na námietku disciplinárne obvineného alebo jeho zástupcu alebo predsedu etickej komisie.
- 5.5.7 Predseda disciplinárnej komisie pozastaví činnosť člena disciplinárnej komisie, proti ktorému je podaný návrh na začatie disciplinárneho konania a vymenuje zo zvolených náhradníkov člena disciplinárnej komisie.

5.6 Účastníci disciplinárneho konania

- 5.6.1 Účastníkom disciplinárneho konania je lekár, proti ktorému bolo začaté disciplinárne konanie (ďalej len "disciplinárne obvinený") a predseda etickej komisie alebo ním poverený člen etickej komisie (ďalej len "navrhovateľ").

5.7 Práva disciplinárne obvineného

- 5.7.1 Disciplinárne obvinený má právo
 - (i) zvoliť si zástupcu;
 - (ii) vyjadriť sa k návrhu, nazerať do disciplinárneho spisu a robiť si z neho výpisy,
 - (iii) podať námietku zaujatosti voči senátu alebo členovi senátu,
 - (iv) zúčastniť sa na prerokovaní veci pred senátom (ak je ústne pojednávanie pripustené), vyjadriť sa k skutku, ktorý je predmetom disciplinárneho konania, navrhovať vykonanie dôkazov, klásť otázky, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a znalcom a na záver pojednávania sa vyjadriť k skutkovej a právnej stránke prerokovanej veci,
 - (v) podať žiadosť o zahľadanie disciplinárneho opatrenia.

5.8 Konanie pred disciplinárnou komisiou

- 5.8.1 Disciplinárne konanie začína na návrh, ktorý podá navrhovateľ. Podanie návrhu oznámi výboru LOZ.
 - 5.8.2 Disciplinárne konanie sa začína dňom doručenia návrhu disciplinárnej komisii.
 - 5.8.3 Návrh môže vziať navrhovateľ počas disciplinárneho konania späť najneskôr do okamihu, keď senát alebo odvolací orgán začne vyhlasovať svoje rozhodnutie.
 - 5.8.4 Disciplinárna komisia doručí disciplinárne obvinenému návrh do vlastných rúk. Súčasne mu určí lehotu nie kratšiu ako 15 pracovných dní, v ktorej sa môže vyjadriť k návrhu. Zároveň mu oznámi mená členov senátu s výzvou, aby v tej istej lehote vzniesol prípadnú námietku zaujatosti.
 - 5.8.5 Disciplinárna komisia poučí účastníkov, že všetky dôkazy musia predložiť alebo označiť najneskôr do skončenia lehoty na vyjadrenie.
 - 5.8.6 Do spisu môže nahliadnuť iba účastník alebo jeho právny zástupca. Sťažovateľ nie je účastníkom konania. Sťažovateľ ani iná osoba nie je oprávnený nahliadať do spisu alebo žiadať o informácie zo spisu okrem informácie o tom, či bolo začaté disciplinárne konanie a ako bolo v prípade začatia disciplinárneho konania vo veci právoplatne rozhodnuté. O námietke zaujatosti podanej proti predsedovi disciplinárnej komisii rozhoduje výbor.
 - 5.8.7 Disciplinárna komisia rozhoduje prostredníctvom senátov (ďalej len „Senát“), ktorých zloženie si určí vopred.
- 5.9 Zastavenie a prerušenie disciplinárneho konania
- 5.9.1 Senát disciplinárne konanie zastaví, ak
 - (i) bol návrh vzatý späť,
 - (ii) bol návrh podaný oneskorene,
 - (iii) bol disciplinárne obvinený potrestaný v inom konaní za skutok, ktorý je predmetom návrhu a tento trest možno považovať z hľadiska účelu disciplinárneho konania za dostačujúci,
 - (iv) disciplinárne obvinený po začatí disciplinárneho konania zomrie, alebo bol vyhlásený za mŕtveho,
 - (v) bol disciplinárne obvinený pozbavený spôsobilosti na právne úkony,
 - (vi) bol disciplinárne obvinený vylúčený z LOZ.
 - 5.9.2 Senát môže disciplinárne konanie prerušiť, ak disciplinárne obvinený podá proti osobe, ktorá podala sťažnosť, trestné oznámenie alebo návrh na začatie konania o ochranu osobnosti v súvislosti s obsahom sťažnosti.
 - 5.9.3 Senát disciplinárne konanie preruší po dobu stíhania disciplinárne obvineného v inom konaní za skutok, ktorý je predmetom návrhu. Ak nebol disciplinárne obvinený v inom konaní potrestaný, alebo ak nie je možné uložený trest považovať z hľadiska účelu disciplinárneho konania za dostačujúci, senát bezodkladne pokračuje v disciplinárnom konaní.
 - 5.9.4 Senát doručí rozhodnutie do vlastných rúk navrhovateľovi, disciplinárne obvinenému a jeho zástupcovi.
 - 5.9.5 Konanie je spravidla písomné, ak na tom účastníci trvajú môže byť aj ústne pojednávanie.

- 5.9.6 Rozhodnutie sa vždy vyhotoví písomne. Podpíše ho predseda senátu. Doručí ho disciplinárne obvinenému, jeho zástupcovi a navrhovateľovi najneskôr do 30 dní po vyhlásení do vlastných rúk. V rovnakej lehote pošle kópiu rozhodnutia predsedovi výboru LOZ.
- 5.9.7 Ak senát disciplinárne konanie nezastaví ani nepreruší, rozhodne, či uznáva disciplinárne obvineného za vinného, alebo či ho spod návrhu oslobodzuje.
- 5.10 Senát disciplinárne obvineného oslobodí, ak
- 5.10.1 nebolo dokázané, že sa skutok stal,
- 5.10.2 skutok nie je disciplinárnym previnením,
- 5.10.3 nebolo dokázané, že skutok spáchal disciplinárne obvinený.
- 5.11 Senát uzná disciplinárne obvineného za vinného, ak bolo dokázané, že sa stal skutok, ktorý je predmetom návrhu, že ho spáchal disciplinárne obvinený a že skutok je disciplinárnym previnením v zmysle Kódexu.
- 5.12 Pri ukladaní disciplinárneho opatrenia senát prihliadne na závažnosť previnenia, na okolnosti, za ktorých bolo spáchané, na osobu disciplinárne obvineného a na jeho osobné a rodinné pomery.
- 5.13 Disciplinárnymi opatreniami, ktoré je možné uložiť sú:
- 5.13.1 upozornenie,
- 5.13.2 napomenutie,
- 5.13.3 zákaz uchádzať sa a vykonávať funkcie v LOZ od 1 roka až do 3 rokov,
- 5.13.4 vylúčenie z LOZ.
- 5.14 Disciplinárne opatrenia môžu byť uložené aj súčasne.
- 5.15 Proti rozhodnutiu Senátu je možné podať odvolanie na Výbor LOZ.
- 5.16 Výbor LOZ môže zrušiť právoplatné rozhodnutie senátu z podnetu navrhovateľa alebo disciplinárne odsúdeného. Výbor LOZ môže zrušiť právoplatné rozhodnutie senátu, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli senátu predtým známe a mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už predtým známymi odôvodniť iné rozhodnutie o disciplinárnom previnení. Zrušenie rozhodnutia z týchto dôvodov je neprípustné, ak by malo byť v neprospech disciplinárne odsúdeného a od právoplatnosti rozhodnutia uplynul jeden rok, alebo ak disciplinárne odsúdený zomrel, alebo bol vyhlásený za mŕtveho.
- 5.17 Po zrušení disciplinárneho rozhodnutia výbor LOZ vráti vec predsedovi disciplinárnej komisie, ktorý ju prideli senátu, aby ju znova prerokoval a rozhodol, pričom senát je viazaný právnym názorom výboru LOZ.
- 5.18 Písomnosti sa doručujú disciplinárne obvinenému alebo disciplinárne odsúdenému a jeho zástupcovi na adresu ich sídla uvedenú v prihláške alebo na adresu oznámenú dotknutým účastníkom konania do vlastných rúk.
- 5.19 Písomnosti sa považujú za doručené dňom, keď ich disciplinárne obvinený alebo disciplinárne odsúdený a jeho zástupca prevzali, odmietli prevziať, alebo ich nevyzdvihli v úložnej dobe 10 dní.
- 5.20 Ak nie je možné písomnosť doručiť disciplinárne obvinenému alebo disciplinárne odsúdenému a jeho zástupcovi na adresu jeho sídla uvedenú v prihláške, považuje sa

písomnosť za doručení po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky, a to aj vtedy, ak sa lekár, ktorému bola písomnosť určená, o tom nedozvie.

6 Záverečné ustanovenia

6.1 Kódex nadobúda platnosť dňom schválenia výborom LOZ a účinnosť dňom 30.4.2012.

V Bratislave dňa

.....

Za Lekárske odborové združenie

Marián Kollár, predseda